

دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی
استان خراسان رضوی

شماره جلسه: ۳۲ تاریخ جلسه ۹۹/۱۰/۰۸

ساعت شروع: ۸ صبح

محل تشکیل جلسه: بلوار وکیل آباد- بین هنرستان و سامانیه- اتاق بازرگانی شماره ۲ (دبیرخانه شورای گفت و گو) تعداد اعضا حاضر در جلسه: ۱۲ نفر

موضوع مورد بررسی (دستور کار)

➤ طرح مشکلات اتحادیه صادرکنندگان استان در حوزه صادرات مرتبط با افزایش هزینه های حمل و نقل

در سی و دومین جلسه دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی، مشکلات اتحادیه صادرکنندگان استان در حوزه صادراتی و افزایش هزینه های حمل و نقل ریلی بررسی شد.

علی اکبر لبافی، رئیس این دبیرخانه در ابتدای این جلسه اظهار کرد: طی مکاتبه ای از سوی اتحادیه صادرکنندگان با رئیس اتاق بازرگانی خراسان رضوی، مشکلات این حوزه در خصوص مسائل گمرکی، به ویژه در زمینه حمل و نقل ریلی و تامین واگن اعلام شده و بر این موضوع تاکید شده که تجار در شرایط ویژه کرونا و موضوع صادرات قرار دارند. صادرکنندگان اعلام کرده اند که در شرایط کنونی، قیمت تمام شده صادرات افزایش و میزان صادرات کاهش یافته است.

وی افزود: نکته دوم در این مکاتبه اشاره به تکلیف راه آهن برای تامین واگن صادراتی و عدم اجرای مطلوب این تکلیف است. موضوع تکلیف تامین ارز واگن های صادراتی به خصوص برای فاصله ایستگاه های درون کشور نیز در این مکاتبه آمده است؛ اعداد حمل و نقل درونی کشور نشان میدهد که این هزینه ها باید به صورت ارزی پرداخت شود که این خلاف مقررات جابه جایی درون کشور است. همچنین، نرخ ارزی که از سوی راه آهن

اعلام می شود، از نرخ ارز رسمی قیمت بالاتری دارد و صادرکنندگان خواستار بررسی این موضوع هستند. نکته آخر هم در خصوص هزینه تامین واگن است که ارقامی که برای واگنها در استان وصول میشود، بالاتر از نرخ متداول است.

لبافی تصریح کرد: طبق درخواست اتحادیه صادرکنندگان استان، سه خواسته وجود دارد: نخست اینکه، کرایه واگن برای مسیر مشهد- سرخس و مشهد تا مرز افغانستان به صورت داخلی و ریالی محاسبه شود؛ زیرا حمل و نقل داخلی است. دوم اینکه، قیمت کرایه واگن ها کاهش یابد و به نرخ قبل بازگردد و سوم اینکه، تفاوت ارزی مبالغی که تاکنون دریافت شده به صادرکنندگان عودت داده شود.

نقش دلانان در افزایش نرخ کرایه واگن های صادراتی

سپس تریبون در اختیار کاظم شیردل، عضو هیات مدیره اتحادیه صادرکنندگان خراسان رضوی قرار گرفت. او گفت: موضوع تامین واگن برای صادرات چند سالی است که از مشکلات ما به شمار میرود؛ ما در گذشته در زمینه ورود واگنهای امدادی مشکل داشتیم و بر همین اساس، بخشی از ترانزیت را از دست دادیم.

وی افزود: هم اکنون در مرز ایران و ترکمنستان دلانان و واسطه هایی هستند که موجب افزایش قیمت واگن های کرایه ای شده اند و نرخ را از ۲۰۰ دلار به ۱۰۰۰ دلار رسانده اند؛ این در حالی است که ما به عنوان بخش خصوصی آمادگی این را داریم که در کنار راه آهن قرار گیریم تا واگن را با ۲۵۰ دلار به مشهد برسانیم.

دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی
استان خراسان رضوی

شماره جلسه: ۳۲ تاریخ جلسه ۹۹/۱۰/۰۸

ساعت شروع: ۸ صبح

محل تشکیل جلسه: بلوار وکیل آباد- بین هنرستان و سامانیه- اتاق بازرگانی شماره ۲ (دبیرخانه شورای گفت و گو) تعداد اعضا حاضر در جلسه: ۱۲ نفر

شیردل تصریح کرد: دلالان قیمت واگن را در مرز از ۲۰۰ دلار به ۵۰۰ دلار در مرز ترکمنستان رسانده اند و این طرف مرز در ایران، دلالان دیگری هستند که بر قیمت می افزایند و کرایه واگن را حتی گاهاً به ۱۲۰۰ دلار می‌رسانند. این افزایش نرخ ها ناشی از مدیریت نامطلوب است و ما حتی اسامی دلالان را به استانداری اعلام نمودیم.

وی ادامه داد: ۹۷ درصد شرکتهایی که واگن را وارد می کنند، این واگن ها را واگذار می کنند و ما مجبوریم با نرخ بالایی واگن را در اختیار بگیریم زیرا به کشور مقابل برای صادرات کالا تعهد داریم.

شیردل یادآور شد: با این روال، به مرور زمان همان طور که ترانزیت را از دست دادیم، صادرات را هم از دست می‌دهیم. با این افزایش قیمت تمام شده صادرات دیگر نمی توانیم با کشورهای چینی و امارات رقابت کنیم. مشکل ما مشکلی ملی است و بخشنامه ها از مرکز صادر میشود و راه آهن براساس آن عمل میکند. تقاضای ما این است که حمایت لازم صورت گیرد و یک شرکت را برای ورود واگن و کاهش قیمت تمام شده واگن معرفی کنیم تا این وضعیت بهبود یابد. هم اکنون حدود ۱۵۰ شرکت واگن ها را وارد میکنند و با دپوی واگن هم مواجه شده ایم؛ با این وجود، قیمت ها بالا رفته است.

وی اظهار کرد: یکی از علل گرانی واگن توقف و خواب واگن هاست؛ در حالی که اگر صادرکننده بداند چه روزی واگن به او تعلق می‌گیرد، بر همان اساس برنامه ریزی میکند تا از خواب واگن و افزایش کرایه ها جلوگیری نماید.

امیرمهدی مرادی، دبیر انجمن مدیران صنایع خراسان نیز گفت: این مشکل ۲۰ سال است که به عناوین مختلف کمبود واگن یا انتقال واگن وجود

داشته است. اما نکته اینجاست که شرکت جدیدی که اتحادیه صادرکنندگان برای وارد کردن واگن می خواهد پیشنهاد دهد، چه تفاوتی با سایر شرکتهای واردکننده واگن دارد؟ و چگونه تضمین میشود که رانتهی در این میان ایجاد نشود؟

شیردل در پاسخ اظهار کرد: این شرکت قرار است مشخص باشد تا از سوی دولت حمایت شود. برای راه آهن هم بهتر است که به جای اینکه با ۱۵۰ شرکت مراوده داشته باشد، تنها با یک شرکت در این زمینه ارتباط داشته باشد. اگر راه آهن ایران کمک کند تا با راه آهن ترکمنستان ارتباط بگیریم و میزان واگن مورد نیاز ماهانه استان را اعلام کنیم، تا به همان میزان واگن به نرخ ۲۰۰ دلار ترکمنستان دریافت شود، از هزینههای سربار و اضافی ناشی از فعالیت دلالان و خواب واگن‌ها جلوگیری می‌شود.

وضعیت نابسامان صادرات در حوزه حمل و نقل

محمدعلی امیرفخریان، رئیس اداره بازرگانی خارجی سازمان صمت استان نیز گفت: یکی از الزامات مورد نیاز صادرات ما، تردد و حمل و نقل کامیونی و ریلی و هوایی است؛ در سال‌های گذشته متأسفانه در این زمینه با تصمیماتی خود را محروم کرده ایم. خراسان رضوی برخلاف استانهای شمالی و جنوبی که حمل و نقل دریایی دارند، محدودیت دارد. از طرفی، در حال حاضر حمل و نقل هوایی به خاطر کرونا وجود ندارد، ترانزیت دچار مشکل است و حمل و نقل ریلی به ترکمنستان هم به خاطر برخی تصمیمات دچار مشکلاتی شده است.

وی افزود: حضور استان خراسان رضوی با توجه به تاثیری که دارد، در جلسات حمل و نقل ریلی راه آهن مرکز واجب و ضروری است تا تصمیمات

دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی
استان خراسان رضوی

شماره جلسه: ۳۲ تاریخ جلسه ۹۹/۱۰/۰۸

ساعت شروع: ۸ صبح

محل تشکیل جلسه: بلوار وکیل آباد- بین هنرستان و سامانیه- اتاق بازرگانی شماره ۲ (دبیرخانه شورای گفت و گو) تعداد اعضا حاضر در جلسه: ۱۲ نفر

کارشناسی اخذ گردد. حجم ترانزیت استان ما کاهش زیادی یافته و غیرکارشناسی است.

امیرفخریان اظهار کرد: در استان، چندین جلسه با مقامات ارشد راه آهن و استان برای حل مشکلات حمل و نقل ریلی برگزار کردیم اما مشکل مرتفع نشده است؛ زیرا مشکل، استانی نیست و باید مطالبه گری را از مرکز پیگیری کنیم. این تصمیمات باعث شده مسیرهای ترانزیت جایگزین تقویت شود. ترکیه از باکو کالا را منتقل میکند و حتی ترانشیپ برای آنها توجیه اقتصادی دارد.

وی ادامه داد: راهکاری که وجود دارد این است که اتاق بازرگانی یا شرکتی تحت نظارت اتاق برای حفظ منافع تجار، واردات واگن را برعهده داشته باشند یا در آن سهامدار باشند. همچنین توافق لازم بین کشورهای سی آی اس و ایران صورت گیرد تا سهم خود را از ترانزیت، بار دیگر به دست آوریم. برای اینکه از ریلهای عریض آن کشورها استفاده کنیم، باید توافقی بین راه آهن ایران و کشورهای شوروی سابق صورت گیرد. میتوانیم در این زمینه واگن عریض تولید کنیم و از مشوقهای صادراتی برای این موضوع استفاده کنیم تا دستمان زیر سنگ آن کشورها برای تامین واگن عریض نباشد.

ورود ۵۵۷۸ واگن وارداتی به کشور در سال جاری

علیرضا نصیری، معاون مدیرکل راه آهن خراسان نیز ابراز کرد: تا اسفند سال ۹۷ راه آهن خود وارد کردن واگن را به عهده داشت و از آن سال، مقرر شد واگن از سوی بخش خصوصی وارد شود و امروز شاهد این مشکلات هستیم. هم‌اکنون ۹۶ شرکت واردات واگن را انجام میدهند و در سال جاری، ۷۳۳۴ واگن موافقت حمل گرفته‌اند و ۵۵۷۸ واگن وارد کشور شده و در اختیار صادرکنندگان قرار گرفته است. این ارقام تقریباً مشابه مدت

دبیرخانه شورای گفت و گوی دولتی و بخش خصوصی
استان خراسان رضوی

شماره جلسه: ۳۲ تاریخ جلسه ۹۹/۱۰/۰۸

ساعت شروع: ۸ صبح

محل تشکیل جلسه: بلوار وکیل آباد- بین هنرستان و سامانیه- اتاق بازرگانی شماره ۲ (دبیرخانه شورای گفت و گو) تعداد اعضا حاضر در جلسه: ۱۲ نفر

سال قبل بوده و مشکلی در واردات واگن‌های خصوصی نداشته ایم.

وی افزود: ما حاضریم هماهنگی لازم را انجام دهیم و در جلسه ای بین راه آهن کشور و مسئولان و بخش خصوصی استان، این راهکارها ارائه شود. ما مشکلی با ارائه پیشنهادات در بحث معرفی شرکت تعاونی یا شرکت تحت نظارت اتاق بازرگانی برای واردات واگن نداریم.

لبافی نیز پس از استماع نظرات طرفین، گفت: باید مشخص شود که دلیل افزایش هزینه انتقال واگن توسط بخش خصوصی چیست؟ به خاطر رانت است یا موارد قانونی؟

شیردل اظهار کرد: این موضوع به خاطر رانت است و راه آهن اجازه واردات واگن با حجم بالا به برخی از شرکتها و افراد را میدهد. شرکتی بوده که واگن را وارد کرده و کالاهای مختلفی را با آن واگنها صادر میکند؛ این یعنی واگنها از سوی آن شرکت به دیگر شرکتها واگذار میشود.

رقم هزینه کرایه واگن به فرانک تغییر نکرده است

موسی صفایی، رئیس اداره بازرگانی راه آهن خراسان اظهار کرد: راه آهن در زمینه واردات واگن همگام با بخش خصوصی است و رقم هزینه کرایه واگن به فرانک تغییر نکرده است اما تبدیل نرخ فرانک به ریال و هزینه های ناشی از آن به خاطر مباحث ارزی و تصمیمات بانک مرکزی است. راه آهن مجموعه ای دولتی است و اگر بخواهیم با کشوری خارجی در این زمینه ارتباط بگیریم، باید با بخش دولتی آنها مرادده کنیم اما راه آهن ترکمنستان واگن دولتی ندارد.

دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی
استان خراسان رضوی

شماره جلسه: ۳۲ تاریخ جلسه ۹۹/۱۰/۰۸

ساعت شروع: ۸ صبح

محل تشکیل جلسه: بلوار وکیل آباد- بین هنرستان و سامانیه- اتاق بازرگانی شماره ۲ (دبیرخانه شورای گفت و گو) تعداد اعضا حاضر در جلسه: ۱۲ نفر

لبافی نیز در خصوص مبحث صادرات کالاهای قرنطینه ای و هزینه های اضافی ناشی از دپوی آنها در واگنها گفت: نکته این است که ترکمنستان نامه ای مبنی بر عدم ورود کالاهای قرنطینه ای به این کشور به راه آهن ایران ارسال کرده است؛ اما در این میان، شرکتی با این کشور مکاتبه کرده و توانسته کالای قرنطینه ای را به ترکمنستان صادر کند. از طرفی، حمل کالای قرنطینه ای از طریق واگن دولتی به دلیل توقفها، جرایمی را برای صادرکنندگان به همراه دارد.

وی افزود: جابجایی کالاهای قرنطینه ای از واگنها هزینه اضافی بر بخش خصوصی تحمیل میکند و لازم است توافقی بین بخش خصوصی و راه آهن در این باره صورت گیرد.

نصیری، معاون مدیرکل راه آهن خراسان نیز در این باره گفت: ما آماده هرگونه همکاری برای انتقال کالای قرنطینه ای به ترکمنستان هستیم مشروط بر اینکه رانتهی در این میان به وجود نیاید.

وی یادآور شد: حق توقف واگنها در سال جاری از ۳۰ درصد به ۵ درصد رسیده است. از طرفی، باید به این نکته توجه داشت که کسانی که واگن دولتی را دریافت میکنند، بارشان آماده است و نباید توقف و خواب داشته باشند.

شیردل، عضو هیات مدیره اتحادیه صادرکنندگان گفت: پیشنهاد ما این است که به جای جریمه واگنهای خوابیده، شرکتهایی که با مدت زمان کمی انتقال کالا را انجام میدهند و از خواب واگن جلوگیری میکنند، تشویق شوند. هیچ صادرکننده ای راضی به این نیست که برای یک روز بارش

دیسرخانه شورای کفیت و کومی دولت و بخش خصوصی
استان خراسان رضوی

شماره جلسه: ۳۲ تاریخ جلسه ۹۹/۱۰/۰۸

ساعت شروع: ۸ صبح

محل تشکیل جلسه: بلوار وکیل آباد- بین هنرستان و سامانیه- اتاق بازرگانی شماره ۲ (دبیرخانه شورای کفیت و کو) تعداد اعضا حاضر در جلسه: ۱۲ نفر

را در کشور خود نگه دارد.

لبافی تصریح کرد: اگر دلایل متقنی برای این تخفیف و تشویق وجود داشته باشد، میتوانیم موضوع را با راه آهن جمهوری اسلامی مطرح کنیم اما این موضوع را بدون ادله کافی نمیتوان به سطح وزرا و مرکز کشور کشاند.

صفایی، رئیس اداره بازرگانی راه آهن خراسان هم اظهار کرد: ما به ازای هر روز ورود واگن دولتی باید روزانه ۳۱ فرانک به کشور مبدا بدهیم و این موضوع به ناچار باید در خواب واگنها مدنظر قرار گیرد.

مرادی بار دیگر اظهار کرد: اگر وبسایتی برای تخصیص واگن دولتی به بخش خصوصی وجود داشته باشد، مشکل تا حدی حل میشود و هر دو بخش از میزان واگنهای موجود در هر زمانی مطلع میشوند و میتوانند برنامه ریزی لازم بر آن اساس را انجام دهند تا دیگر شاهد خواب واگنها و هزینه های ناشی از آن نباشیم.

لزوم چاره اندیشی برای کاهش توقف واگنهای دولتی

لبافی در پایان این نشست در جمع بندی مباحث مطرحه گفت: لازم است با بررسی دقیق و همه جانبه این موضوع، پیشنهادی متقن به راه آهن جمهوری اسلامی ارائه دهیم. باید ببینیم چه میتوان کرد که توقف واگنهای دولتی کاهش یابد و از خروج ارز از کشور جلوگیری گردد. از آن سو، به دلیل عدم تامین به موقع واگن دولتی، کالا معطل میماند و اگر کالا به موقع صادر نشود، ممکن است کیفیت خود را از دست بدهد. در این زمینه ها

دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی
استان خراسان رضوی

شماره جلسه: ۳۲ تاریخ جلسه ۹۹/۱۰/۰۸

ساعت شروع: ۸ صبح

محل تشکیل جلسه: بلوار وکیل آباد- بین هنرستان و سامانیه- اتاق بازرگانی شماره ۲ (دبیرخانه شورای گفت و گو) تعداد اعضا حاضر در جلسه: ۱۲ نفر

باید به توافق لازم برسیم و در نهایت پیشنهادات خود را مطرح نماییم.

وی افزود: بحث کرایه مشهد به سرخس و هزینه های ارزی از جمله موضوعاتی است که راه آهن استان میتواند راهکارها و پیشنهادات خود را درباره آن مطرح کند. نظر بخش خصوصی را نیز اخذ خواهیم کرد تا در نهایت پیشنهادات اصلاحی را با ادله کافی به مرکز ارائه دهیم. موضوع شفاف سازی میزان واگنهای موجود در استان هم مساله مهمی است که میتوان به آن پرداخت و پیشنهاد ایجاد وبسایت در این زمینه را ارائه کرد. رئیس دبیرخانه شورای گفتگوی استان گفت: نکته راه آهن این است که پرداختی های راه آهن به کشور مقابل برای واگنها، به صورت ارزی است و باید برای راه حل کاهش این هزینه ها چاره ای اندیشید.

جمع بندی ومصوبات

ردیف	مصوبات جلسه	مسئول پیگیری	مهلت پیگیری
۱	در ارتباط باختلاف نظر در خصوص نرخ ارز اعلامی توسط بانک مرکزی براساس نرخ روز مقرر شد، با حضور نماینده محترم اتحادیه صادر کنندگان و اداره کل راه آهن بررسی و رفع ابهام شود .	اداره کل راه آهن و اتحادیه	یک هفته
۲	با توجه به تاثیر گذاری استان خراسان رضوی در حمل و نقل ریلی و از آنجاییکه اصولا مصوبات در حوزه ریلی در راه آهن جمهوری اسلامی ایران اتخاذ می شود، مقرر گردید به راه آهن جمهوری اسلامی ایران پیشنهاد گردد تا از نمایندگان راه آهن استان و بخش	دفتر جذب	یک هفته

دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی
استان خراسان رضوی

شماره جلسه: ۳۲ تاریخ جلسه ۹۹/۱۰/۰۸

ساعت شروع: ۸ صبح

محل تشکیل جلسه: بلوار وکیل آباد- بین هنرستان و سامانیه- اتاق بازرگانی شماره ۲ (دبیرخانه شورای گفت و گو) تعداد اعضا حاضر در جلسه: ۱۲ نفر

	استاننداری	خصوصی نیز در این جلسات دعوت به عمل آید.	
یک هفته	دبیرخانه شورا	مقرر گردید به راه آهن جمهوری اسلامی ایران پیشنهاد گردد تا در اجرای مواد ۱ و ۲ و ۳ قانون بهبود محیط کسب و کار و ماده ۶ قانون رفع موانع تولید در هنگام صدور دستور العمل ها، بخشنامه ها، رویه ها به ویژه در حوزه تاثیرات حمل و نقل ریلی نظریه تشکل بخش خصوصی (اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی.) اخذ شود	۳
یک هفته	راه آهن استان	موضوع اختلاف نظر بین بخش خصوصی و راه آهن در ارتباط با افزایش قیمت های تامین واگن، هزینه حمل، توقف های بدون اراده، چگونگی شکل گیری سامانه تامین واگن و... مقرر شد با دعوت از اتحادیه صادر کنندگان استان توسط راه آهن استان و سایر دستگاههای اجرایی و بخش خصوصی و برگزاری جلسه ویدیو کنفرانس با مسئولان راه آهن جمهوری اسلامی ایران اختلافات مورد نظر به بحث گذاشته شود و نتایج توافقات به دبیر خانه شورا ظرف ده روز منعکس گردد.	۴